

CUNOSTINTE FOLOSITOARE

Seria B.

„SPĂTORI PENTRU GOSPODARI”

SUB DIRECTIVA REDACȚIONALĂ A D LUI PROF. UNIVERSITAR

I. SIMIONESCU

DOCTORUL IN CASA

DE

Dr. OD. APOSTOL

Seria B.

CARTEA ROMANEASCĂ No. 26

Prețul Lei 3.

CĂTRE CITITORI

Singura publicație de popularizare a științei este biblioteca „Cunoștințe Folositoare“, ce apare săptămânal câte un număr sub conducerea *D-lui I. Simionescu*, profesor universitar și membru al Academiei Române.

„Cartea Rômânească“, dând la lumină această bibliotecă scrisă pe înțelesul tuturor, a umplut un mare gol în publicistica noastră atât de lipsită, până la apariția bibliotecii „Cunoștințe Folositoare“ de orice lucrări de popularizare a științei.

Fiecare din cele patru scrii, în care apar „Cunoștințe Folositoare“ cuprinde lucrări cu o anumită natură de cunoștințe, după cum se poate vedea din lista numerelor apărute:

Seria A. „Știința pentru toți“.

- No. 1. **Cum era omul primitiv** de *I. Simionescu*, adică ce înfățișare avea omul în zorii vieții lui.
- „ 2 **Viața omului primitiv** de *I. Simionescu*, adică obiceiurile de hrană, locuință, vânatoare ale aceluiaș strămoș al tuturor.
- „ 3. **Gazurile naturale** de *I. Simionescu*, adică descrierea bogățiilor de acest fel cu care ne-a dăruit natura.
- „ 4. **Albinele** de *T. A. Bădărău*, sau minunata viață a harnicelor făpturi care strâng pentru noi ceară și miere din potirul fiecărei flori.
- „ 5. **Diabetu, îngrășarea, gălbinarea** de *Dr. Căhănescu* trei dintre bolile cele mai dese, dar cele mai nebăgate în seamă.
- „ 6. **Raze vizibile și invizibile** de *C. V. Gheorghiu*, sau puterea ce ne-o trimete soarele.
- „ 7. **Viața microbilor** de *Dr. I. Gheorghiu*, ființele mici care nu lasă în pace viața omului, din care pricină trebuie să-le cunoaștem, ca să ne putem apăra de ele.
- „ 8. **Furcile** de *T. A. Bădărău*, sau despre tovarășele albinelor în hărnicie, chibzuință și gospodărie.
- „ 9. **Viața plantelor** de *I. Simionescu*, din care se vede cât de trebuitor este să cunoaștem nevoile acestor ființe pe seama cărora trăim.
- „ 10-11. **Pasteur** de *C. Moțaș*, o privire generală asupra întregii activități a marelui om de știință.
- „ 12 **Soarele și lumina** de *I. Simionescu*, o descriere a celor ce sunt și se petrece în soare și în lună.
- „ 13. **Telegrafia fără fir** de *Tr. Lalescu*.
- „ 14. **Porumbeli Mesageri** de *V. Sadoveanu*.
- „ 15. **Planeta Marte** de *Ion Pașa*.
- „ 16. **Dela Omer la Einstein** de *General Sc. Panaitescu*.

E. O.

SERIA B.

No. 26

**CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
SFATURI PENTRU GOSPODARI**

DOCTORUL IN CASĂ

DE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dr. OD. APOSTOL

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201900622

BUCUREȘTI

EDITURA „CARTEA ROMĂNEASCĂ” S. A.

Bibl. Univ. Cluj.
500 1004

222161

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pentru toată lumea.

Nu vă încredeți în babe, doftoroaiele satului și în descântece. Numai doftorul, cunoaște boala și știe să vă îngrijească, să vă ție sănătoși și să vă scape de moarte timpurie.

Să nu lăsați boala de azi pe mâine. Cu cât vă grăbiți să vă arătați la doftor, cu atât e mai bine pentru semenii voștri.

Vaccinați-vă contra vărsatului, contra tufurilor și a holerei.

Declarați totdeauna la primărie că aveți un bolnav greu în casă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PARTEA I

BOALELE MAI DESE.

Arsurile 1) pot fi *ușoare de tot* și toate sunt dureroase. Atunci se ține partea arsă în apă rece. Se pun niște petece curate (comprese), muiate în apă rece, sau se unge numai cu unt prospăt nesărat, cu oloi, untdelemn, untură nesărată, cu vaselină.

2) Pot fi mai *grele* când pe pielea sa rădică bășici. Niciodată să nu spargem bășicile. Se va pune pe partea arsă *vaselină boricată* sau și mai bine *liniment oleo-calcar*. (Farmacistul dă această doftorie și fără rețetă iscălită de medic). Dacă n'avem nici una nici alta, punem smânlână, albuș de ouă prospăt.

Vom pune cârpe curate deasupra și vată și vom lega. Aceste feluri de arsuri precum și cea care urmează trebuie îngrijite de medic.

3) **Arsurile** pot fi și *mai grele*. Toate cărnurile (pielea, mușchii) până la os și chiar osul, pot fi arse.

E bine să se spele rănile cu soluție de acid boric 4 la sută sau acid picric unul la sută, să punem pe deasupra comprese, cârpe curate și vată și să legăm cu feși. Bolnavul se va duce de îndată la spital căci aceste arsuri sunt periculoase, pot aduce adesea moartea.

Afixiile (vezi înăbușirile).

Se oprește răsufierea. Omul pare că a murit.

Cauzele : *neintrarea aerului în plămâni din cauza* 1) unei bucăți de mâncare care a apăsât pe „a 2-a înghițitoare” astupând intrarea în canalul de respirație (trahee, bronșii) 2) din cauza *sugrumării, spânzurării* 3) din cauza *înnecului* 4) din cauza *aerului stricat*.

Ce vom face? 1) I se va scoate bolnavului din gât, cât mai repede, bucată care-i oprește răsufierea.

2) Dacă s'a spânzurat de curând, și nu e încă înțepenit i se va tăia repede nodul lațului dela gât.

3) Dacă-i într'un loc cu aer stricat, se scoate la aer curat.

4) Dacă-i înecat : îi curățim gura și nările de spumă mâl, noroi, nisip. Il așezăm întins pe spate, îl frecăm cu rufe calde ; ca să verse îl gădilăm în fundul gurei cu degetul. Ca să respire, ne așezăm la capătul bolnavului. Ii apucăm mâinile, îi apăsăm brațele pe piept, apoi repede le ridicăm deasupra capului și facem așa ore întregi. Limba o scoatem afară cu o batistă sau punem între dinți un lemn sau o lingură ca să stea gura deschisă.

Odată ce bolnavul a început să răsufie i se dă ceai rusesc cu cognac, cafea, lapte cald.

Astmul (vezi înecăciune și năduful).

Seara bolnavul simte că răsufierea îi e așa de grea că fuge la fereastră după aer.

Ii curg nădușeli reci, devine vânăt. Acest lucru durează puțin. Cei cari stau în jurul său sunt nespuse de speriați, să așteaptă ca bolnavul să moară.

Ce se face? Le toarnă pe o batistă *câteva picături* din : *Nirit de amil* (Doftorul iscălește rețeta) și bolnavul trage pe nas.

Sau se pune pe o farfurie și se arde : frunze, uscate de *Laur* (i se mai zice bolandarița, ciu-mafae, turbare, ciurma fetei sau mărul porcului) ori de *mătrăgună* (i se mai zice Doamna mare, iarba codrului, împărăteasa, cireșa lupului, iarba bună, nădrăgulă).

Medicul va vedeă pe bolnav.

Brânca (vezi *Erizipelul* vezi *Orbalțul*). *Izolare*, ceaiuri de tei; pe partea bolnavă petece curate cu soluție (apă) de acid horic 4 la sută, rece, schimbate foarte des.

E nevoie de medic.

Bronșită (Răceală la piept cu tuse și flegmă). Se va culcă bolnavul în pat, în o cameră cu căldură potrivită. I se va pune comprese căldicele pe piept cu țuică, spirt sau apă, i se va da un purgativ (o *curățenie*) oarecare (ritină o lingură sau ceai de foi de sene sau 1 lingură de sare amară), i se va da ceaiuri de tei, ceai de mușetel (romaniță sau mătricea îi mai zice) sau de coada șoricelului.

Conjunctivita granuloasă (Trahomul). E o boală de ochi foarte molipsitoare și care netratată duce la orbire. Se cere imediată izolare și consultarea medicului.

Conjunctivita blenoragică¹⁾ sau *oftalmia purulentă* ca și trahomul e o boală de ochi contagioasă și foarte periculoasă. Se cer aceleași măsuri. Când în timpul nașterii, mama are blenoragie, sigur că copilul nou născut va căpăta conjunctivită blenoragică. Pentru a preveni boala

1) Pentru aceste două boli ca și celelalte boli de ochi să se citească carticica *Dr. Glăvan, Cum orbim. „Cunoștințe folositoare“* seria B. Preț 2 lei.

— deci și orbirea, se toarnă *imediat, după naștere*, în ochi două picături din sol. 2% de nitrat de Argint sau chiar zeamă de lămâe. Oricine poate face aceasta și toată lumea trebuie să pretindă acest lucru.

Constipație. (Vezi încuier). Când cineva e constipat (e încuet) poate lua *purgative* sau să i se facă *clisme*. Purgativul (medicamente de curățenie) sunt :

1) *Calomelul* 0 gr. 25— 0 gr. 80 în 24 ore în apă sau lapte. După ce bolnavul a luat calomelul nu trebuie să mănânce nimic sărat sau pipărat.

2) *Sulfatul de sodiu* 30—40 gr. topite bine în 250 gr. apă.

3) *Sulfatul de Magneziu* (sare amară) 30—40 gr. Să ia la fel ca sulfatul de sodiu.

4) *Oleul sau untul de rețină* 20—30 gr. de odată cu cafea, ceai cu lămâe și coniac.

Oleul de rețină e un purgativ bun neiritant pentru *copii*. Se dă :

Copiilor dela 2 luni— 1 an, o *linguriță*

„ „ 1 an — 5 ani, o *lingură*.

Se ia însă greu. Unii medici sfătuiesc să se dea copiilor doza de ricin astfel preparată. Intr'un păhărel se toarnă zeamă stoarsă dintr'o jumătate portocală sau lămâe, deasupra se toarnă doza de ricin și apoi zeama dela $\frac{1}{2}$ cealaltă de portocală sau lămâe. Dacă în fine nu poate lua pacientul nici astfel medicamentul i se poate da :

5) *Purgen* (fenolftaleină). E energic, dar neiritant.

Dozele : *Sugacilor* 0 gr. 025—0 gr. 05

copiilor 0 gr. 05— 0 gr. 10

adultilor 0 gr. 10—0 gr. 30.

La țară, dacă n'ai nimic din acestea la îndemână e bună mierea de stup (2—3 lingurițe) sau

un pahar de zamă de varză, (moare de curechiu) pe inima goală.

Crampe (*vezi colici la stomac*).

Se va pune pe pânțele o compresă caldă, o țiglă caldă sau o sticlă cu apă fierbinte. I se va da bolnavului în apă în o lingură 20—30 picături din *Picăturile lui Davila* (Farmacistul ți-o dă și fără rețetă).

La copii mici până la 3 ani să nu se deie asemenea picături. Ceai de ismă e bun.

Colici la stomac (*vezi crampe*).

Degerături. Degeratul nu va fi băgat imediat în o cameră prea călduroasă și lângă foc. Se freacă părțile degerate cu zăpadă sau apă rece. Apoi se pansează cu o alifie (pomadă) făcută astfel :

4 linguri de var stâns. Pește el se toarnă 8 linguri de untdelemn bun. Se amestecă bine, bine. Apoi se pune un strat subțire pe partea degerată, se pune o cârpă curată, vată și se leagă. Se face așa în 3—4 rânduri. Dacă s'a gangrenat părți din corp din cauza frigului, trebuie să vadă doftorul.

Degeratului i se dă să mănânce mult. De băut i se poate da ceaiuri rusești cu rom sau vin (un sfert de kilogram) cu zahăr.

Diaree (*vezi Treapăd*).

Când e la început se poate da :

O curățenie (sare amară 30 grame—o lingură topită într'un pahar cu apă).

Picături Davila 20—30 de odată pe zi în apă.

Un pahar cu apă în care s'au bătut 2—3 albușuri de ouă.

I se mai pot da ceaiuri de ismă sau rusesc. Bolnavul va lua supă de orez fără grăsime. In 2—3 zile dacă nu-i trece să se arate doftorului.

Dureri de cap : *Antiperină* 0 gr. 50—1 g
24 ore în praf sau pastilă. Se ia cu apă.

sau *Piramidon* 0 gr. 30—1 gr. în 24 ore, în a.

Dureri nevralgice : *Antiperină* 0 gr. 50—1 g
în 24 ore.

Dureri de stomac (crampe) (vezi crampe). *Tinctură antiholerina* (sau picăturile lui Davila) 15—60 picături în 24 ore, în apă sau pe o bucată de zahăr.

2. *Comprese calde pe pânțece.*

Difteria¹⁾ (anghină difterică sau Crupul) E nevoie de doftor totdeauna. Trebuie să i se facă injecție cu ser antidifteric cât mai repede. Bolnavul va fi bine izolat. E o boală grea și lipicioasă.

Emoragii (vezi scurgeri de sânge).

1) *In urma unei răni ușoare.* Apă oxigenată și pansament bine strâns.

2) *In urma unei răni grave.* Apă oxigenată, tamponare, legarea părții de deasupra răni cu o fașe, batistă, curea, tub de cauciuc, etc. Pansament bine strâns. *E necesar să vie medicul* căci bolnavul poate pierde mult sânge și să moară.

3) *Epistaxis* (Scurgeri de sânge din nas). Tamponare puternică a nărilor cu vată uscată sau muiată în apă oxigenată sau perclorur de fer $\frac{1}{10}$ sau apă caldă sau adrenalină sol. $\frac{10}{100}$ sau *antiperină* $\frac{1}{10}$. Capul va fi ținut pe spate, iar bolnavul va stă culcat orizontal.

Emoroizi (Vezi Trânji).

Erizipel (Vezi Brânca).

Fracturi înseamnă frântura, plesnirea sau chiar

1) Pentru această boală este anume o cărțuție tot în *Cunoștințe folositoare* : Dr. I. Gheorghiu. *Scarlatina și alte boli molipsitoare*. Preț 2 lei,

sfărămarea unui os. Se poate întâmpla ca pielea să nu fie rănită.

a) *Cum cunoaștem că cineva are un os rupt?*

1) Bolnavul se plânge de *durere* mare în locul lovit.

2) *Strâmbarea* unei părți din trup din cauza loviturii.

3) *Nepuțința* de a se mișca.

b) *Ce e de făcut?* 1) Dacă e *emoragie* oprim *emoragia* (vezi Emoragiile).

2) Dacă e rană *pansăm rana*. (Vezi cum se face un pansament).

3) *Punem* partea frântă într'un jghiab *de tinichea, de carton, între 2 scânduri* legăm bine și-l ducem pe bolnav la doctor.

Dacă e mâna ruptă, o legăm cu basma de gât.

Dacă e piciorul rupt îl alăturăm și-l legăm de cei sănătoși.

Friguri de baltă (Vezi Paludism=Malaria).

S'a constatat că o transmit la om anumiți țânțari (Anofeles) ce trăesc în regiunile băltoase. Se cere deci : 1) *Apărarea contra țânțarilor* și anume, se va pune pânză la uși și ferestre, se va face fum împrejurul caselor, secarea sau irigarea bălților, turnare de petrol în apele stătătoare, ungerea părților descoperite ale corpului cu amoniac sau oleu camforat.

2) În regiunile bântuite de friguri, fiecare individ va lua zilnic 0,20 gr. *chinină muriatică* în praf.

3) În cazurile de *accese*, cu 6 ore înainte, bolnavul va lua, *jumătate* gr. de *chinină muriatică* pulverizată și puțin înainte de acces, altă jumătate. În cazuri *grave* : injecții intravenoase cu soluție 10% de chinină sau Neosalvarsan.

Când cineva nu poate lua chinină, va lua

4—6 capsule pe zi de câte 0.10 albastru de metilen. De asemeni odată cu tratamentul prescris mai sus, se poate da bolnavului câte 15 picături la prânz și seara din :

Rp. Eucalypt în puțin vin.

Tra Gențiana aa 15 gr.

• Medicul trebuie întrebat !

Hernie (*Vezi surpătură*).

Se recomandă totdeauna operație.

Nu încercați cu babe că mai rău faceți.

Mațele se încurcă și apoi dacă nu te operezi în 3 ore, mori.

Icter (*Gălbinare*).

În cazuri cu fierbințeală, bolnavul va sta în pat. Va chema doftorul. Va bea numai lapte (1—2 kgr. pe zi). I se va face 2—3 clisme pe zi cu apă fiartă și răcită câte un kgr.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Influență (*Gripă*). Bolnavul va sta în pat în o cameră bine încălzită. Contra durerilor de cap i se va da sau *Antipirină* 0 gr. 50, sau *chinină* 0 gr. 50 sau *Fenacetina* 0 gr. 25.

I se va pune ventuze uscate la 2 zile pe piept și spate. I se va da ceaiuri fierbinți de tei sau mușețel și lapte mult, iar ca purgativ oleul de ricin sau calomelul. (*Vezi constipație*).

Înțepătura (pișcătura) de albină, țânțar, păianjen, etc.

Se freacă locul înțepat cu sare, oțet, sau amoniac. Se pun comprese reci.

Înăbușirile (*Vezi asfixiile*).

Ineuier (*Vezi constipație*).

Inecăciune (*Vezi Astmul*).

Insolație. Bolnavul cade jos din cauza arșiție

prea mari. Se va aduce cel căzut la un loc ferit de soare. Se va desface la gât gulerul—se va scoate chiar haina. I se va da să miroase eter. I se va pune comprese cu apă rece pe cap, i se va face fricțiuni, respirație artificială, masaj, i se va pune ventuze cu sânge în regiunea cefei.

Leșin. (*Vezi Sincopa*). Nu trebuie să băgăm leșinatului nimic forțat (cu deasila) în gură. Bolnavul nu trebuie înțepat, lovit sau mușcat de degetul mic, cum obicinuesc unii. Bolnavul trebuie imediat culcat, cu capul în jos, la aer. Se va desface haina la gât, se va stropi cu apă rece pe obraz, se va da să miroasă oțet aromatic sau eter. Dacă nu se deșteaptă repede, e nevoie de doctor. Dacă e cineva care poate face respirație artificială și cu răbdare, o poate face. I se va apuca vârful limbei ușor cu o batistă (după ce s'a pus o bucată de lemn între măsele) și se va trage de mai multe ori în afară până când bolnavul începe să respire bine. Se aude un oșor horcăit.

Limbrici. Dimineața pe nemâncate lapte cu usturoi.

Doftorul are dreptul să dea doftoriile necesare.

Malaria (*Vezi friguri de baltă*).

Năduful (*Vezi Astm*).

Mușcătură. 1) *de câne.* Se va spăla bine rana cu apă caldă cu spirt, cu țuică tare, benzină. cu petrol 2%. Se va pansa cu pansament sterilizat (curat). Înainte e bine să se ardă rana cu fier roșu. Câinele dacă e bănuț *turbat* se va împușca și trimite imediat odată cu bolnavul la unul din institutele noastre antirabice din București, Iași sau Cluj.

2) *de pisică, lup la fel.*

3) *de cal se pansează ca orice rană. Feriți-l de presără pământ, strujitură de lemn sau praf de cură pe rană. Puteți căpăta tetanos care e o boală de tot grea.*

Otrăviri. (Intoxicații). În general în aceste cazuri se dau medicamente cari produc *vărsături, eșire afară și multe ceaiuri fierbinți*, (de tei, mușeteli, rusec) până când *vine medicul care nu trebuie uitat niciodată.*

Omul se poate otrăvi cu multe substanțe sau leacuri hăbești. Otrăvirile obicinuite sunt :

A) **Arsenicul.** (Șoricioaica). E de culoare albă cenușie și lucește. Dacă-i dăm foc, arde cu o flacără verde deschis și dă miros de usturoi. Cu arsenicul se prepară alimentele cu cari se omoară șobolanii și muștele.

Semnele otrăvirei cu Arsenic la om se aseamănă cu cele ale holerei : eșire multă, vărsături, greață, pete pe trup, paralizii, răcirea pielii, cârcei, stare de somn.

Ce trebuie să facem? Se învelește otrăvitul în cearceafuri și pături calde, i se dă mult lapte fierț, cât se poate de fierbinte și i se provoacă vărsături prin gâdilarea gâtlejului și cerul gurii cu o pană de găscă. E bine să i se dea *sarea amară sau magnezie usta topită* în apă.

B) **Acidul fenic (Carbolul-fenolul).** E otravă puternică. *Semnele otrăvirei sunt : grețuri, vărsături, vâjăit în urechi, spaimă, leșin, răsuflarea grea, pulsul mic.* Dacă nu se dă ajutorul la timp, vine **moartea**. I se va da bolnavului apă de var, o linguriță de sulfat de sodiu, ceaiuri fierbinți, supă de orez.

C) **Laur.** E o buruiană de asemeni otrăvitoare. *Semnele otrăvirei sunt : un fel de nebunie*

ce ține ore și zile. I se va da imediat bolnavului apă caldă multă să bea, o să i se producă vărsături gâdilându-i gâttelejul și cerul gurii cu o pană de găscă, i se va da oleu de ricin, lapte, oțet sau zamă de lămâe.

D) *Ciuperci* Simptomele apar după o zi, o zi $\frac{1}{2}$ și se traduc astfel : Arsuri violente și zgârieturi în gât, dureri în pânțece, diaree, dureri de cap, amețeli, leșinuri, sudori reci turburări ale vederii, vărsături cu fiere, convulsii.

Ajutorul ce trebuie dat : 1) Oleu de ricin, multe clisme 2) Apă rece mullă, sau lapte rece 3) Ceaștii fierbinți de tei 4) Bae caldă generală, comprese calde pe pânțece.

E) *Cicută* (de apă, care se confundă cu pătlunjelul) Semne : grețuri, dureri în pânțece, înecăciune, vărsături, amețeli, leșinuri, convulsii, spume la gură, moarte.

Ajutor : 1) Vomitive 2) Purgative (orice) 3) Clisme 4) Cafea neagră turcească tare și multă 5) Comprese reci la cap schimbate des,

F) *Fosfor* (Capetele chibriturilor sunt făcute din fosfor galben. Chibriturile suedeze sunt făcute cu fosfor roșu, amorf. Ele nu sunt otrăvitoare).

Provoacă moartea $\frac{1}{15}$ dinți'un gram.

Semne : Arsură puternică în stomac, sughițuri, vărsături de fiere, miros de usturoi și care la întunec licărește, vărsături și scaune cu sânge, dureri la încheeturi, otrăvitul se chircește și moartea îl răpune curând.

Ajutor atenție : nu i se va da uleiuri, grăsimi orice lapte.

G) *Leșie*. Dă vărsături de materii vâscoase și unsuroase, uneori diaree și leșinuri. Când e în cantitate mare dă moarte.

Ajutor : Zeamă de lămâe multă și oțet tăiat cu apă apoi ceai de ovăz și albuș de ou crud.

H) Mătrăgună. E otravă puternică produce orbire și moarte.

Ajutor 1) Ceai fierbinte cât se poate de mult
2) Băi fierbinți la picioare cu muștar.

I) Mercur (Argint viu) sau cu sublimat corosiv. Dă turburări de stomac, slăbire mare, căderea părului, dinților, gangrena fălcii de jos, paralizii, distrugerea rinichilor. Babele fac „*fumurile*” cu Argint viu. Păziți-vă de ele. Se vor da otrăvitului apă caldă multă ca să verse, albuș de ouă, se va scoate la aer, i se vor face băi de pucioasă calde. E nevoie de spălături stomacale.

J) Opiu-morfină (Afiom). *Semne* de otrăvire : Greutate în cap, somnolență, amețeală, amorțire, eșire cu sânge, vărsături, întreruperea respirației, pierderea conștiinței, moartea. Unele mame, ca să tacă copiii, le dă ceai de mac. E o crimă aceasta ! *Ce se va da bolnavului ?* Cafea turcească, tare și fierbinte, ceaiuri tari fierbinți, comprese cu gheață la cap, fricțiuni și clisme cu apă caldă.

K) Oxid de carbon (cu Mangal). *Semne :* Dureri de cap, vâjâit, zvâcnituri la tâmples, grețuri, amețeli, vărsături, pierderea memoriei, paralizii, moarte.

Bolnavul va fi adus imediat la aer curat, va fi culcat cu capul mai ridicat, i se va face respirație artificială, i se vor face fricțiuni puternice și dușuri reci, i se va da cafea turcească tare și multă.

L) Plumb. Grețuri, vărsături, eșire cu sânge, zgârciuri, dureri în mâini și picioare, amorțiri, vederea se turbură, paralizii.

I se va da bolnavului sare amară, lapte cald mult, albuș de ou crud.

M) Vitriol albastru sau de Cupru și *Cocleala* (oxid de aramă și acid acetic). Otrăvurile acestea nasc din combinațiile de aramă. Atenție la vasele de aramă necostorite dela bucătărie. Otrăvitul are vărsături mari, un gust grețos metalic în gură, dureri în pânțele, colice, scaune cu sânge, dureri de cap, amețeli, somnolență, slăbirea forței mușchiulare. Moarte.

E nevoie neapărat de medic. Până la venirea lui i se dă albuș de ou crud, lapte și zahăr cu lapte.

N) Mușcătură de viperă. La locul mușcăturii se simt dureri violente, înțepătoare, pielea împrejur se învenețește și se umflă tare. Bolnavul are amețeli, leșinuri, înecăciune, sudori reci, paralizii, asfixie și moare.

Intârzierea primului ajutor e fatală. 1) Stoarcerea răni prin sugere. (Atenție ! cel care sugere să nu aibe răni pe buze sau în gură) 2) Se va lega strâns deasupra răni, ca să nu circule sângele 3) Se va spăla rana cu amoniac 4) se va arde rana cu fer roșu sau țigare aprinsă sau acid fenic 5% 5) Se va da țuică, rom, coniac mult să bea. Va merge la medic.

Orbalțul (*Vezi Brânca*).

Oreion (*Fălcarîța*). Izolare. Comprese cu apă caldă, chinină jumătate gram pe zi. Gargară cu apă curată sau cu apă oxigenată sau cu apă cu câteva picături de tinctură de iod în ea.

Păduchi. 1) *de cap* se va spăla capul bine cât de des cu apă fierbinte cu săpun verde și petrol. Dacă-i mare se va tunde mărunț.

2) *de vestminte.* Să se fiarbă în apă clocotită cu leșie, să se dea cu fierul de călcat bine încintat.

pe mai multe ori în special peste îndoiturile hainelor și rufelor. E bună soluția :

Anisol 4.0
Alcool 90° 46.0
Apă 50.0

3) *din localuri*. Scândurile vor fi spălate cu apă clocotită și cu petrol. Camerile vor fi dezinfectate de 2--3 cu aburi de pucioasă (50 gr. de praf de pucioasă pentru un metru cub.

4) *lași*. 1) Se vor rade părțile păroase, 2) Se va face o baie generală caldă și aburi, cu săpun, 3) Se vor unge locurile cu p. lași cu *alifie mercurială*, odată pe zi.

Atenție mare căci păduchele răspândește o boală rea tifusul negru, exantematic, din care cauză în războiul cel mare au pierit foarte mulți.

Pojarul (Bubatul mic-pojar). E o boală foarte cunoscută și se ia foarte repede. Cel mai des se îmbolnăvesc copilașii. Bolnavul va stă opt zile în pat și 15 zile în casă.

Va mânca numai lapte, va bea cât de des ceai de mușețel sau de tei, dulce, va mânca supe de legume, fiertură dulce de prune, ouă moi. Nu sărătură, acritură sau mâncături pipărate. Puțină pâine, măămăligă de loc. Fricțiuni cu oțet aromatic sau apă rece. Să se spele ochii cu o cârpă curată muiată în apă fiartă și răcită, de mai multe ori pe zi sau cu soluție de acid boric 2% (la sută).

Va lua cât timp va avea călduri, jumătate gram până la un gram de chinină pe zi.

Panarițiu ușor (*Vezi Sugelul*).

Paludism (*Vezi Malaria*).

Reumatism a) *la încheeturi*. Se va ține încheetura bolnavă, nemișcată, întinsă. Se va face

băi calde. Cură la băile speciale, cură cu aer cald.

Se va lua aspirină până la 3 gr. pe zi cu ceai cald și la fiecare oră câte 1 gr. de Salicilat de Sodiu. Se va unge la 2 zile odată partea bolnavă cu Tinctură *Tinctura de Iod*.

b) *la mușchi*. Liniște în pat. Ceaiuri fierbinți, tincturare cu tinctură de iod a părților dure-roase, ventuze, masaj, băi calde, aspirină 3 gr. pe zi.

Răia sau scabia. E o boală de piele foarte lipicioasă care se ia dela om la om și dela animal la om.

Boala se întinde repede. Cu toate acestea se vindecă ușor.

Cumpără dela farmacie *Alifie de râe*, unge-ți tot corpul seara înainte de culcare. A doua zi spală-te cu apă caldă, schimbă-ți rufele și albiturile de pat. Fă acest lucru 3-4 zile și scapi de râe.

Dacă sunt mai mulți în casă să facă toți deodată la fel.

Răsuciri (Entorse). Răsuciri pe neașteptate a oaselor și a legăturilor dintre ele. Se pot rupe uneori.

Cum să îngrijim pe bolnav? Bolnavul va stă liniștit. Vom pune șervete umede cu apă rece sau cu țuică sau cu spirt. Se vor schimba des. Se va face după dezumflarea părții umflate ușor masaj (îl tragem) cu untdelemn, untură sau vaselină.

Scarlatina ¹⁾ e o boală lipicioasă (molipsitoare) care se ia dacă ești în atingere cu bolnavul sau

1) Pentru această boală și altele molipsitoare cumpără cărticica «Dr. I. Gheorghiu», *Scarlatina și alte boli molipsitoare* din «Cunoștințe folositoare» Seria B. Preț 2 lei.

cu lucrurile lui. De această boală zac mai ales copii.

Serântitură (Luxații). Mutarea unui capăt de os din locul său, din încheetură rupând sau nu legăturile.

Cum îngrijim pe bolnav? Il vom transporta cu băgare de seamă ca să nu-i mișcăm încheetura bolnavului. Vom pune pe partea umflată comprese cu apă rece, cu țuică, cu spirt, pe cari le vom schimba des. Numai doftorul să încerce să bage capătul osului la loc. Bolnavul va sta în pat, nemișcat.

Scurgeri de sânge (Vezi Emorații).

Sifilis¹⁾. Se va consulta medicul pentru orice rană suspectă. Dela început se va institui tratamentul prescris de medicul specialist, iar bolnavul se va supune orbește în interesul lui, al familii și neamului. Sifilisul e o boală foarte rea care se moștenește. Pentru încheerea unei căsători să cer multe condițiuni.

1. Niciun om bolnav de sifilis nu va avea dreptul să se căsătorească înainte de a face un tratament energetic prescris de medic specialist.

Ceeace face ca sifilisul să fie un pericol social e și faptul că otrava sifilitică se moștenește dela părinți, la copii. Astfel nestavilindu-se întinderea acestei plăgi sociale înseamnă că toate generațiile viitoare vor purta în ei boala înfricoșătoare și dureroasă. Din această cauză, în loc să ai un neam de oameni sănătoși la trup și minte vei avea *nebuni, schilozi, stârpituri, nenorociți, muribunzi*.

Influența otrăvii sifilitice e extrem de mare.

1) Pentru această grea boală vezi cărțuța «*Dr. E. Gheorghiu*» Sifilisul. Cunoștinți folositoare. Seria B. No. 8. Preț 2 lei.

Ea poate să se manifeste asupra *dezvoltării oului sau fătului*, în diferite forme cari mai grave și mai ucigătoare.

Sifilisul moștenit se arată astfel în cazul despre care ne ocupăm în prezent :

1) *Moartea fătului în uter (matcă) și ca consecință :*

a) *Avori b) naștere înainte de vreme sau la termen dară unui copil mort.*

2) *Moartea noului născut din primele zile.*

3) *Nașterea unui copil cu deformări la creier sau în general ale trupului.*

Copilul poate moșteni sifilisul, *fie numai dela tatăl, fie numai dela mama, fie dela amândoi.*

În al treilea cel din urmă caz infecția e foarte sigură. În toate cazurile tratamentul *trebuie aplicat și cât mai repede posibil dela începutul sarcinii și până la o dată foarte apropiată de naștere.*

Totdeauna medicul va aplica tratamentul necesar. După o pauză dela naștere se va continua tratamentul început și se va avea în vedere și noul născut.

Sughitul. Are loc în timpul când vrem să răspundem cu gura plină, sau după un râs pe neașteptate sau din cauza unor nevricale.

Acum s'a aflat că înainte de a se îmbolnăvi cineva de boala somnului, se va observa că sughite.

Cel care sughite trebuie să tragă aer adânc în piept și să pue comprese reci sub furca pieptului sau să ia zece picături de eter pe o bucată de zahăr.

Păziți eterul de cea mai mică flacără că ia foc.

Sugelul (vezi panarițiu ușor). E o bășică cu o coptură (puroi). Dacă nu-i îngrijit și dacă-i lângă unghie se poate să facă să cadă unghia, să se

îmbolnăvească osul din vârful degetului. Totdeauna e bine să fie văzut de medic.

Până la medic, puneți pe bolnav să ție degetul cu pricina într'o ulcea curată cu apă fierbinte vreo 10 minute, după aceea turnați spirt, petrol, sau tinctură de iod și învăliți degetul cu cârpe curate.

Sincopa (*Vezi Leșin*).

Surpătură (*Vezi Hernie*).

Trânji. (Emoroizi) este îngrămădirea sângelui la șezut. Se arată ca niște modălci cât grăuntele, alte ori mai mari. Pot fi trânji în afară șezutului sau la capătul mațului gros, pe din lăuntru. Incep cu mâncărime mare, apoi cu dureri; când se rup, bolnavul perde mult sânge și slăbește. De aceia trebuie de îngrijit din pripă. Lângă răzoare și Bgarduri crește o plantă luj tărătoare care e mâncată cu plăcere de porci. E o buruiană dulce și bună pentru vindecarea trânjilor. Se iau 3 rădăcini uscate bine și spălate cu apă caldă. Se pun în doi litri de apă și se fierb vre-o jumătate de ceas. Din această fiertură se dă bolnavului să bea câte un păhărel la fiecare masă, dimineața, la prânz și cină.

Dacă trânjii sunt plini și dureroși se fac clistere (*vezi clisme*) cu apă cât se poate de caldă. Dacă țin mai multă vreme și cu scurgeri de sânge, bolnavul numai decât trebuie să se arate la doctor.

Tuberculoza ¹⁾ oftica sau Atacul.

Scuipatul e cel mai obicinuit mijloc de transport al boalei. Microbi se găsesc în scuipat

1) Și pentru această boală să se citească broșurica D-lui Dr. E. Gheorghiu: *Oftica* (tuberculoza) din *Cunoștințe folositoare* No. 13 Seria B. Preț 2 lei.

chiar după ce el s'a uscat. Aerul se amestecă cu el și astfel animalele și oamenii îl respiră. Deasemenea pot cădea în lapte, alimente, pește, carne, pâne, fructe, zarzavaturi, etc., atunci când sunt neacoperite și zac bătute de praf. Hainele, rufăria, vasele, cărțile, bluzele bolnavului pot să aibă pe ele sămânța boalei. Animalele, în special vacile și porcii, pot să se îmbolnăvească și ele de oftică. Aceasta e foarte important de știut avându-se în vedere consumarea răspândită a laptelui și a cărnei de vacă și porc și nerespectarea prescripțiilor igienice în prepararea alimentelor, la poporul nostru.

A) *Infectarea prin aer.* Tuberculosul când tușește dă afară particule de scuipat cu nenumărați microbi ce se lasă pe obrazul, hainele celor de prin prejur și pe mobilele din casă. Microbii pot trăi în praf chiar *zece luni de zile.*

B) *Imbolnăvirea prin gură cu alimente, etc.*

Se întâmplă adesea ca ofticoșii să-și înghită scuipatul. La un moment dat se pomenesc bolnavi și la intestine.

Copii de țâță hrăniți cu lingurița de doici (mame) tuberculoase, cari au urâtul obicei de a sufla sau gusta din conținut, se îmbolnăvesc foarte des.

Vitele cari au băut din apa în care s'au spălat rufe infectate de oftică, se îmbolnăvesc și ele.

Carnea și laptele vor conține în acest caz și ele microbi.

C) Infectarea se poate face și prin piele printr'o tăetură făcută din neglijență în timpul curățirii unei scuiători sau a unui pahar infectat sau în urma unei mușcături. În acest caz se recomandă desinfectarea imediată cu apă caldă cu săpun, țuică, oțet, benzină, acid fenic 2% tinctură de Iod, cu ce ai la îndemână. *Totdeauna trebuie să anunși însă pe medic.*

Tot omul e expus a avea în gură pe mâini, haine, etc., microbii ofticei dar nu oricine se îmbolnăvește de oftică. Dacă microbii găsesc în corpul nostru teren bun ca să se hrănească și să se înmulțească atunci sigur boala izbucnește.

Organismul în cazul acesta trebuie să aibe o *dispoziție naturală sau moștenită*, să fie zdruncinat în urma influenței (gripei), scarlatinei, variolei (vărsat) tifosului exantematic, alcoolismului, oboselei fizice sau intelectuale, etc., etc. Sănătatea trupului este arma cea mai bună împotriva bolii.

PARTEA II.

B A E.

Cum se face o bae de :

Tărățe. Intr'un săculeț de pânză mai răruță nu deasă se pun două kilograme de tărățe. Se fierbe într'o oală iar apa aceasta se amestecă în apa care ne servește pentru bae.

Cu muștar la picioare. În lighianul cu apă fierbinte se pun 150—200 gr. muștar. După un sfert de ceas se pun picioarele în apă și se țin cam un sfert de ceas.

Clismele (Clistirele). Se fac cu irigatorul sau o minge de cauciuc anume făcută pentru așa ceva. Trebuie atât irigatorul cât și mingea să fie curate.

Pentru a înlesni eșirea afară, când ești încuel (constipat). Se ia jumătate kgram apă fiartă și răcită. I se adaogă 40—60 grame glicerină sau o lingură de miere.

Pentru colici (crampe, dureri de pânțece). Se fac astfel :

La un litru de apă se adaogă o lingură de sămânță de in. Se fierbe și se adaogă o linguriță de untdelemn. Apoi răcită i se pun 15 picături de laudanum.

Dezinfectante. 1) *Sublimat corosiv* 1 la mie. Foarte bun. După ce te-ai dezinfectat cu sublimat să te ferești de tinctură de Iod, pentru că produce pe piele o iritație de care cu greu scapi.

2) *Apa oxigenată* de 12 volume, diluată prin adăogare de 2—3 ori volumul de apă, e foarte bună în cazuri când avem de-a face cu răni care pot da în gangrenă.

3) *Permanganatul de Potasiu* $\frac{1}{2}$ —1 la mie, e iarăși bun.

4) *Alcoolul* e puternic fie denaturat fie rectificat.

5) *Tinctura de Iod* foarte bun dezinfectant și practic. Patru picături de Tinctură de Iod sterilizează 1 litru de apă în câteva minute.

6) *Acidul boric* antiseptic slab. E bun pentru rănilor neinfectate, pentru ochi, urechi, gură.

Se ia 100 gr. și se topește în 1000 gr. apă fiartă, adăogându-se 14 gr. de Carbonat de Magnezie.

7) *Acidul fenic* (carbolul-fenolul) antiseptic puternic. Se întrebuințează pentru *plăgi* sol 1—2%; pentru *cauterizare* (ardere) sol: 5—10%; sol. 25 la mie e bună pentru dezinfectarea localurilor cazărmilor, etc.

8) *Creolina*. Se întrebuințează în emulsie 2—10 la mie.

Cum se face dezinfecția în diferite ocaziuni. Chestiunea dezinfecției e una dintre chestiunile ce trebuie cunoscută de toți. Sunt atâtea ocaziuni când fiecare are nevoie să dezinfecțeze fie rufăria, fie o încăpere, etc., etc.

A) *Dezinfecția localurilor*. Ne putem servi de *dezinfecțante gazoase* sau *licide*. Dintre dezinfecțantele *gazoase* obicinuie în practică sunt: *vaporii de sulf* (pucioasă), de formol (aldeidă formică) sau *clor*. Dezinfecțantele *licide* întrebuințabile cu succes sunt: *Emulsia de creolină* (2—10‰); sol. de *acid fenic* (2—5‰); *sublimatul* 1‰

1) *Dezinfecția localurilor cu vapori de sulf.* Ca să dezinfectăm de ex. o cameră, avem nevoie întâi să știm *cubajul* ei, *încăperea* ei, apoi că pentru fiecare *metru cub* ne trebuie 50 gr. de *pucioasă*. Se pune cantitatea de pucioasă socotită ca necesară, într'un lighean sau vas de pământ, în mijlocul camerei. După ce s'a siropit pucioasa cu puțin alcool se dă foc. Se va închide camera bine, astupând toate găurile și crăpăturile și se ține așa 24 ore după care se aerisește larg și mult. În cameră se lasă tot ce se găsește. Atenție să fie bine așezat vasul cu pucioasă, ca să nu sară foc pe alături.

2) *Dezinfecția localurilor cu vapori de clor.* Vaporii de clor au pe lângă *avantajul* de a distruge germenii boalelor și pe acela de a face să dispară mirosul urât dintr'o încăpere. Au un *dezavantaj* însă : ard și atacă metalele.

Se procedează la fel ca la punctul 1 spre deosebire că în loc de pucioasă ne servim de următorul amestec :

Sare de bucătărie	250 gr.
Bioxid de Manganaz . . .	250 „
Acid sulfuric din comerț .	100 „
Apă	500 „

3) *Dezinfecția localurilor cu formol.* Vaporii de formol (aldeidă formică) are o putere *foarte mare* și nu strică obiectele. E nevoie însă de *aparate* anume și mai au un *dezavantaj* : *irită mucoasa nasului și ochii.*

4) *Dezinfecția localurilor cu acid fenic* (sol. 2—5%), cu *creolină* (emulsie 2—10%) sau cu *sublimat* 1%).

În acest caz ne servim de bureți, cârpe, perii sau de un aparat special sau improvizat de pulverizat.

B) *Cum se dezinfectează rufe* (în lipsă de etuvă, cuptor sau dezinfectante). E de ajuns ca după ce s'au spălat cu apă rece pentru a se înlătura petele de sânge, ce eventual s'ar găsi, să se fiarbă în clocot în leșie și săpun 20 minute, apoi să fie călcate cu un fier de călcat potrivit încălzit ca să nu arză rufe.

C) *Cum se dezinfectează murdăriile*. Se toarnă în locurile sau vasele în cari sunt depozitate murdăriile, var stins, clorur de calciu 50% sau sulfat de cupru 5% sau sublimat 1% sau se toarnă o linguriță din amestecul :

Sulfat de zinc	100 gr.
Acid sulfuric	5 „
Esență de mirbane	2 c.m.c.
Albastru de indigo	0 gr. 15

D) *Cum se dezinfectează scuipătorile*. Sublimatul nu-i bun. E bine ca scuiptoarele să conție totdeauna un dezinfectant ligid (sol. de acid fenic sau creolină sau lysol). Să nu se întrebuițeze scuipătorile cu nisip sau strujetură de lemn. Scuipătorile să fie puse la o înălțime convenabilă și bine fixate ca să nu fie atinse de copiii, pisici sau câini.

Se poate dezinfecta scuipătorile turnând în ele fie :

Sol. 1) Acid fenic	50 gr.
Apă	900 „
Glicerină	100 „
fie sol. 2) Clorur de zinc ligid (45 ²)	100 gr.
Apă	1000 gr.

E) *Dezinfecția mâinilor*. Se face spălându-se și frecând cu o perie curată cel puțin 1/2 oră cu apă caldă și săpun apoi cu alcool sau cu sublimat 1% sau cu soluția :

Clorur de Sodiu1 gr.
 Sulfat de Cupru.....2 gr.
 Sublimat1 gr.
 Acid tartric5 gr.
 Apă distilată.....un litru

F) *Dezinfecția gurei.* Se face sau cu :

Thymol2 gr.
 Hidrat de Sodiu . . . 9. s. p. dizolv.
 Alcool de mentă . . . 20 gr.
 Apă200 gr.

sau cu 2), Fenol10 gr.
 Esență de eucalypt. 4 gr.
 Esență de anis . . . 2 gr.
 Alcool 90² 9. s. p. 100 cmc.

Se toarnă fie din 1) fie din 2) o linguriță la un pahar cu apă caldă.

Lipitorile cum se pun. In cazuri de junghiuri, de dureri în șale, îmbolnăviri ale răunchilor (rinichilor) sau a maiului (ficatului) se povățuește a se pune în locul dureros ventuze (vezi cum se pun ventuzele).

Neavând ventuze se pot pune *lipitori*.

Ele se păstrează în borcane curate pline până la jumătate cu apă de ploae, ce se schimbă la trei zile. Lipitorile cu cât sunt mai flămânde, cu atât sunt mai bune de întrebuințat. Locul unde vrem să punem lipitoarea ca să sugă sângele, îl spălăm cu vin dulce, apoi punem lipitoarea într'un păhărel mic și-l răstrunăm pe acel loc. Lăsăm acolo lipitoarea să sugă până la 2 ceasuri. O să cadă ea singură. Dacă e nevoie s'o dăm deoparte mai de vreme, presărăm sare sau praf de tutun. Lipitoarea se deslipește și fuge.

• **Pansament.** *Cum se face?* Cerem dela farmacie vată și tifon *sterilizat*, adică curat fără microbi (sămânța boalei) și feși.

Nu umblăm la ele decât cu mâinile spălate bine cu apă caldă și săpun sau cu benzină sau cu spirt sau cu țuică tare.

Se șterge cu un tampon (ghemușor) de vată muiat în spirt, țuică tare sau sublimat unul la mie.

Se pune o bucată de tifon deasupra, puțină vată curată albă și apoi se leagă nici prea strâns nici prea moale, cu o fașă (bandă) de pânză.

Sinapisme. Aplicarea de făină de muștar, foac de muștar (hârtie Rigolo) de tinctură de iod ca să producem o opăreală, o arsură, o iritație în o parte a corpului.

Ventuzele (sau păhărele). *Cum se pun.* Avem nevoie de cel puțin zece ventuze (pahare), de o sticlufă cu spirt (nu de benzină sau gaz că e periculos de umblat), de unul pânăla două tamponane de vată (bețișoare, la vârfurile lor vată bine răsucită ca să nu cază) și de chibrituri.

Cu mâna stângă luăm ventuza, în dreapta ținem tamponul muiat în spirt și aprins. Băgăm flacăra înăuntru ventuzei o ținem cât ai clipi de 2—3 ori din ochi și repede punem ventuza pe piele. Așa facem cu toate. Le ținem pânăla un sfert de ceas. *Cum le scoatem:* cu mâna dreaptă apucăm ventuza, cu degetul arătător stâng apăsăm pe pielea dinprejurul ventuzei. *Ce trebuie să avem în vedere* ca să nu se întâmple nenorociri: Să nu umblăm cu benzină. Să nu trecem spirtul din ventuză în ventuză, cum îi obiceiul.

Ce trebuie să facă bolnavul. Să stea cel puțin o zi în casă.

Zarzavaturile cari ajută omului la păstrarea sau căpătarea sănătății.

Ceapa ajută la cei cu stomacurile leneșe să nu fie mereu încueți (constipați).

Dovleacul (sămânța de....) Ajută să fie dată afară din om panglica-tenia.

Hreanul e bun pentru mistuire.

Morcovii dau poftă de mâncare.

Pătlăgelele roșii pentru ficat ajută și pentru nervi.

Spanacul e bun pentru cei slabi, anemici.

Sparanghelul curăță sângele.

Țelina e bună contra reumatismului.

Urzicile bune pentru ofticoși.

Usturoiul cu lapte contra limbricilor.

Zarzavaturile în general sunt foarte bune și foarte hrănitoare. E bine să se mănânce proaspete, dar bine spălate de pământ și murdărie și bine gătite.

Tabel de timpul cât trece dela intrarea sămânței (microbului) boalei în noi și pânăla izbucnirea boalei. (Durata de incubație).

<i>Lingoarea</i> sau <i>Febra tifoidă</i>	3—14 zile
<i>Holera</i> câteva ceasuri pânăla	3—5 zile
<i>Tifosul negru-Tifusul exantematic</i>	4—14 zile
<i>Vărsatul</i>	10—14 zile
<i>Anghina difterică</i>	2—5 zile
<i>Influența</i>	24—48 ore
<i>Turbarea</i>	14 zile până la mai mulți ani.
<i>Pojarul</i>	8—18 zile
<i>Scarlatina</i>	2—4 zile

CUPRINSUL

PARTEA I

	<u>Pag.</u>		<u>Pag.</u>
Arsurile	5	Leșin (vezi Sincopă) . .	13
Asfixiile	6	Limbrici	13
Astmul (vezi Inecăciune)	6	Malaria (vezi Paludism,	
Brânca	7	friguri de baltă) . . .	13
Bronșita	7	Năduf (vezi asmu) . . .	13
Conjunctivita granuloasă .	7	Mușcătură	13
Conjunctivita blenoragică	7	Otrăviri	14
Constipație	8	Orbaltul (vezi brâncă) .	17
Crampe	9	Oreion (fălcarița, paroti-	
Colici la stomac (v. cr.)	9	dita)	17
Degerături	9	Păduchi	17
Disree	9	Pojar	18
Dureri	10	Panarițiu (vezi Sugelul)	18
Difteria (anghina difter.)	10	Paludism (v. Malaria) .	18
Emoragii	10	Reumatism	18
Emoroizi (vezi trânji) .	10	Răia (Scabia)	19
Erizipel (vezi brâncă)	10	Răsuciri (Entorse) . .	19
Fracturi	10	Scarlatina	19
Friguri de baltă (Palu-		Scrântitură (Luxație) .	20
dism, Malaria)	11	Scurgeri de sânge (vezi	
Hernie (vezi surpătură)	12	Emoragii)	20
Icter (gălbinare)	12	Sifilis (cel pierit, Sfrântia)	20
Influență (gripă)	12	Sughițul	21
Ințepătură (pișcătură) .	12	Sugelul	21
Inăbușirile (vezi asfixiile)	12	Sincopa (vezi Leșin) . .	22
Incuiere (vezi constipație)	12	Surpătură (vezi Herine)	22
Inecăciune (vezi astmul)	12	Trânji (vezi Emoroizi) .	22
Insolație	12	Tuberculoza (A-cul, Oft.)	22

PARTEA II

	<u>Pag.</u>		<u>Pag.</u>
Bae cum se face	25	Pansament, cum se face .	30
Clisme (Clistire), c. se f.	25	Sinapisme	30
Dezinfectante	25	Ventuzele cum se pun .	30
Lipitorile cum se pun .	29	Zarzavaturile	31

Seria B. „Sfaturi pentru gospodari”.

1. Ingrijirea pasărilor de *C. S. Motaș*, Dacă s'ar socoti câtă paguba se aduc gospodinelor prin moartea pasărilor de curte, această cărțuție n'ar lipsi din nici o casă de gospodar.
2. Desre tovarășii de *Preot C. Dron*, ca leac împotriva spe-culei și a scumpetei.
3. Despre scarlatina de *Dr. I. Gheorghiu*, și alte boli care o-moara pe copii, se dau sfaturi folositoare în această cărțuție.
4. Livada de sămburi de *C. Gheorghiu*, cum poate să-și o facă fie-care gospodar.
5. În jurul casei de *M. Lupescu*, sunt acareturi, cum să ți le o-rândești te învață cărțuția aceasta.
6. Casa de *I. Simionescu*, omului e bucuria și mulțumirea lui. Cum s'o faci și cum s'o ții, te învață cărțuția.
7. Morcovii și alte legume de *P. Rosiade*, sau cum să le cul-tivi ca să culegi mult pe pământ puțin.
8. Sifilisul și otita de *Dr. E. Gheorghiu*, sunt cele două boli care rod sănătatea celor în vârstă ca și a copiilor. Cum să te ferești de ele și cum să te lecuesti îți spune cartea.
9. Temeiul îmbunătățirii vitelor de *Th. Chițoi*, stă în cunoașterea și îngrijirea lor.
10. Votul obștesc de *A. Gorovei*, e acum dreptul tuturor. Cum să-l îndeplinești te învață această cărțuție.
11. Creșterea porcilor de *A. Oescu*, e și ușoară, dar și grea. Boli sunt multe. Cărțuția îți arată leacurile și îngrijirile de dat.
12. Viermii de mătasă de *T. A. Bădărău*, sunt o bogăție de care nu ținem seamă. Cum să-i creștem și să-i îngrijim se spune în această cărțuție.
13. Ofica sau tuberculoza de *Dr. E. Gheorghiu*, este boala cea mai grozavă care ne amenință pe toți.
14. Pelagra de *Prof. V. Babeș*, de asemenea bântuie la țară. Trebuie să le cunoaștem.
15. Alegerea semințelor de *C. Lacrițianu*, este operația cea mai nelipsită pentru a căpăta rod bun.
16. Creșterea pasărilor de *Prof. C. Motaș*, interesează pe orice gospodină.
17. Ităcirile bolșeviste de *Maior I. Mihai*, trebuie stărpită dintre noi.
18. O stupină dintr'un roi de *N. Nicolaescu*, cine n'ar dori-o ? Cum se poate ajunge stă scris în cărțuție.
19. Cum se întemeiază o vie de *D. M. Cădere*, nu mai merge cu obiceiul vechiu; cum trebuie să se facă trebuie de știut.
20. Răsăduța și Pfanțele din rasad de *V. Sadoveanu*, ne arată cum se reușește să se cultive legume primăvăratice în bălgar și sub giamuri.
21. Lehuzia de *dr. E. Gheorghiu* ne arată cum trebuie să fie în-grijită femeia înainte de naștere și la naștere.
22. Meșteșugul vopsitului cu burcenii de *Art. Gorovei*.
23. Cum orbim de *I. Glovan*.
24. Pastrarea cărnei de Pore de *G. Gheorghiu*.
25. Călugă de *Prof. E. Udrișchi*.
26. Doctorul în casă de *Dr. O. Apostol*.

- No. 27. Cum trebuie să ne hrănim de *E. Severin*.
 „ 28. Lămurirea legii dărilor de *Iuliu Pascu*.
 „ 29. Bețla de *Dr. Emil Gheorghiu*.
 „ 30. Lămurirea Constituției de *Artur Gorovei*.

Seria C. „Din lumea largă“.

- No. 1. Ucraina de *G. Năstase*, este țara din spre răsăritul nostru.
 „ 2. Cehoslovacia de *I. Simionescu*, este țara tot vecină nouă, care a dovedit încheierea ei prin muncă și hărnicie.
 „ 3. Munții apuseni de *M. David*, ne sunt scumpi. În ținutul lor trăesc Motii vestiți.
 „ 4. Finlanda de *I. Simionescu*, este o țară minunată, căci oamenii au făcut minuni de muncă.
 „ 5. Bucovina de *I. Simionescu*, «vesele grădină», este descrisă cu tot ce are.
 „ 6. Basarabia de *G. Năstase*, care a stat atâta vreme sub ruși, ne era puțin cunoscută deși dragă. E datoria fiecăruia să cetească această cărțuție.
 „ 7. Dobrogea de *C. Brătescu*, Bulgarii zic că e a lor; cât neadevăr ține această spusă, se poate vedea din cărțuția pomenită.
 „ 8. În spre polul sud de *I. Simionescu*, Muncă și jertfă omenească ce s'au cheltuit pentru a cunoaște această parte de pământ se vede aici.
 „ 9. Olanda de *Ap. D. Culea*, e țara muncii și a minunilor pe care, ea le aduce.
 „ 10. Viata în adâncul mărilor de *C. Motăș*, era până acum o taină; acum să știe că e tot așa de variată ca și pe pământ.
 „ 11-12. A. Săguna de *I. Lupășcu*.
 „ 13. Către Everest de *I. Simionescu*.
 „ 14. Românii de peste Nistru de *V. Harea*.

Seria D. „Știință aplicată“.

- No. 1. Fabricarea săpunului de *A. Schorr*, este ușoară. Fiecare gospodină poate să o săvârșească. Cum? Cărțuția îi arată.
 „ 2. Motorul Diesel de *Ing. Căsseli*, este astăzi întrebuințat pretutindeni.
 „ 3. Industria parfumului de *E. Severin*.
 „ 4-5. Aerul lichid de *Ilie Matei*.
 „ 6. Industria azotului de *L. Caton*.

Toate aceste cărțuții se pot strânge și în volumașe, fiind paginate în acest scop. Se pot face și abonamente.

Trimișându-se banii cu mandat poștal, se expediază broșurile franco de Societatea «Cartea Românească», Bul. Academiei, 3, București